

ratur. Neq; gradus meliorem, neq; abiectio efficit vi-
liorem. Nec merita eferunt, nec demerita quæ quam
deiciunt. Horum nanque certa in die Domini habe-
bitur scientia. Nunc vero cuncta in latibulo sunt, ne
quis se extollat, ne proximus calumniam inferat. Nul-
l. Tim. 6. li quanti sit meriti notum est. Soli Deo claret cuius-
cunque cor, qui lucem habitat inaccessibilem, cui o-
mnia nuda & aperta cōsistunt. In die etenim magno
aperient libri, opera manifestabuntur, detegentur
intentiones, cogitationes cognoscantur, & quæ quis
queuerit in le, patebit ex meritis. Non erit latebra
locus, non tergiuesandi tempus, non telis excusans,
non precium redimens, non adiutor protegens. Iu-
dex proprius conscientia propria erit. Euacabitur
principatus, & omnis auteretur potestas. Singulorū
opera deducentur in medium, bonorum malorumq;
vñlq; quicque vices recipiet. Beatus qui sic viuit, vt fe-
cure dormiat. Felix qui Domino incorruptū tribuit,
quod accepit à Domino. Dignus vero sempiterna fit
gloria, qui non solum se, sed etiam plurimos secum
Christo propriis laboris gratia in le operante lucratu-
tus est. Tantorum protius erit particeps meritorum,
quātorū salutis extiterit causa. Hoc est propter quod
honorabilis redditus präsidentum dignitas, hoc est,
propter quod (si licet) appetenda est. Ut enim prosit,
non ut premitur debet vir Dei. Exiguū namq;
est hominis meritū, nisi profectibus cumuletur alio-
rum. Ideo verus pastor ouium Christi, totis defudet
yribus, tum pro Dei gloria, tum pro subditorum vni-
tate, tum etiam pro suo commodo, quatenus quo-
regit, ditescant meritis, virtutibus crescant, & quoti-
die mentis spiritu renouentur. Hæc quippe agens fe-
dulò animam suam liberat à periculo, & illam cœlo
habilitat, atq; pro suorum salute filiorum ipsam cœ-
lesti militia cōdemabiliem reddit. Propter hoc cō-
uersus aiebat Apostolus, Nonne vos etsi gloria mea
ante Dominum? Agit enim Dei clementia in electi
suis hoc, vt tot fulgent gaudiorum meritis, quot
pro ipso doctris reperti fuerint saluati. Non
igit renuant prælati infatigabiliter pro saluandis
laborare, scientes quia dupli fulgebunt stola, qui-
cunque pro commissio sibi grege humiliter, ac perfe-
ueranter pati non recusauerint.

Quid cunctis Deo famulantibus prudentia virtus
precipiæ sit necessaria, per quam singulis horis
proprias debent dividere actiones. Et quid cui-
libet opere competit, ut perfectum sit, atque cir-
ca que Christi serui mentis sua principaliter
dirigere debeant intentionem.

C A P . X .

Mnes prouinciarum duces, ciuitatumque rectores quo prudentiores
sunt, eo populum sibi commisum
ordinatis regunt. Nam ad hoc præ-
cipue intendant, vt singulis illas in-
iungat actiones, & officia diuidant,
qua sufficientia ipsorum norint congruere. Condu-
nihilominus leges, statuta ordinant, iura proponunt,
ne quid aut incuria, aut præsidentium ignorantia in-
compositum confusumque remaneat. Nam vbi ordo
non est, ibi tumultus, rixaque mox sequitur. Econtra-
rio certum est, quod moderati prouida dispositio-

regiminis cuncta succedunt prospere, & debito clau-
dunt fine. Hoc in natura operibus luculententer ap-
paret, que nequaquam villo casu, villoque cœnu-
conditoris legem libi iniunctam, vel in minimo
prætergessu sunt. Præceptum illis summus imposuit
artifex, quod à sua constitutionis primordio irrestrag-
abiliter custodiuit. Vnaque etiam verba & quan-
tulacunque domus de confundatur & deficit, necesse
est ut moderamine componatur. Quod si in huma-
nis & corporalibus rebus ordo omnino expedit, vt
seruentur, ne confusione deficiant, quanto magis in
spiritualibus habendus est. Vbi enim maior incum-
bit iactura, ibi sollicitorem congruit diligentiam
adhibere. Quid vero preciosius, quid carius estimari
valet, quam regnum cœlestis, & gloria paradisi? Quid
autem ardenter concupisci potest, & prædientius in-
quiri, quam angelorum confortum, & supernorum
ciuium iuacula societas? Hæc omnia simul amittit,
qui cunq; gratia Dei suis demeritis se facit indignum.

1. Cor. 4. Posfidentis sigurum Christi serui immensus thesauru-
in fictilibus vñis reconditum, præcipua tamen diligenter
in le vigilare non desinat, ne illo priuen-
tur. Omne à te amouente virtutis obstatu, om-
neque peccati blandimentum, vt illud securius cu-
stodiire queat. Semel nanque si perditur, aut vix, aut
nunquam recuperatur. Non prece, non prelio, non
cuiuscunque fauore humano redimi valet. Solo diu-
no ex munere cœlestis redonatur gratia, que homi-
nis malitia propulsatur & amittitur. Ne itaque hoc
singulari superna gratia deprendant dono, sub obe-
dientia iugo, & præsidentis imperio infatigabiliter
substernant se, quotquot Christo militare in studio
monastico & conuersationis elegerunt, seque circum-
quaque muniant prudentia virtute, ne quid in ipsis
inordinatum prætereat. Quod enim inconsulte agi-
tur, vix vacat à culpa, qui vero inconsulte viuit, la-
pli propinquus sit. Cōspicimus quippe dubibus bel-
latorum, exercitibusque eorum maximam esse fug-
vel exitij causam, quum inire certamen cōperint, si
non prius parent arma, aries disponant, inuidias medi-
tentur, cunctumque ita exercitum ordinent, vt
nullignorum sit, quando & ex qua debeat parte cer-
tare. Confula nanque & inordinata turba facile pro-
sternitur & dissipatur. Nec minus in collegiis Deo
dicatis, & in vnaqua mente casu, & ruina formi-
danda est, si prouidentia desit. Proinde debent ani-
marum rectores prudentia oculo super sibi commis-
sum vigilare gregem, ne à recto exorbitent itinere.
Debet quoque subditu non minus super scipios at-
tendere. Nam plerunque ex obliuione, aut negligen-
tia, vel alia qualicunque causa quadam omittuntur
ordinanda à præsidente & rectore, que ut disponant
a subditu omnino expedit. Cuncta quippe à pa-
storibus nequeunt imperari, siquæ congruit, vt quod
prætermittitur à præposito, reformatur à subdito.
Singuli itaque Deo famulantes studeant proprias
interioris & exterioris hominis loco & tempore di-
rigere actiones, ne anteponenda postponant, & a-
genda prætereant, quia frequenter feductoria, per-
suasione decipiuntur, qui abique sedula discussione
in via Dei pergere assuefecunt. Maximi procudubio
periculi res est, prout suggestit animus velle dege-
re. Properea cunctis confundendum est, vt taliter
vnumquodque disponant opus, quatinus qualibet
hora